

**Περιβαλλοντική Ενημέρωση
&
Εκπαίδευση Προσωπικού**

**Σταλίδα Κρήτη,
Οκτώβριος 2019**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Το φυσικό περιβάλλον	3
2. Ρύπανση και μόλυνση του περιβάλλοντος.....	3
3. Επιδράσεις του τουρισμού στο περιβάλλον	5
4. Περιβαλλοντικές επιπτώσεις του τουρισμού	6
5. Τι είναι ο πράσινος τουρισμός	7
6. Τι είναι τα πράσινα ξενοδοχεία	8
7. Τρόποι προστασίας του περιβάλλοντος	8
8. Ανακύκλωση	9
9. Κομποστοποίηση	10
10. Ηλιακοί συλλέκτες.....	12
11. Σύστημα εξοικονόμησης ενέργειας.....	12
12. Αγορές	13
13. Ενεργειακές δαπάνες προσωπικού.....	13
14. Κλιματιστικά	13
15. Μικρότερη κατανάλωση	13
16. Ηχομόνωση.....	13
17. Λάμπες.....	13
18. Πετσέτες και κλινοσκεπάσματα	14
19. Εξοικονόμηση νερού.....	14
20. Παραδείγματα οικολογικών ξενοδοχείων.....	14

1. Φυσικό περιβάλλον

Με τη λέξη περιβάλλον εννοούμε ένα σύνολο από φυσικούς και ανθρωπογενείς παράγοντες που με την αλληλεπίδρασή τους επηρεάζουν την ποιότητα της ζωής των ανθρώπων, την ανάπτυξη ολόκληρης της κοινωνίας και το οικολογικό περιβάλλον. Το έδαφος, το υπέδαφος, η χλωρίδα, η πανίδα, τα νερά, ο αέρας, η θάλασσα, όλοι οι φυσικοί πόροι και όλα τα στοιχεία που συνθέτουν τον πολιτισμό μπορεί να αποτελούν το περιβάλλον. Το περιβάλλον συνήθως διαταράσσεται από τον άνθρωπο. Πολλές φορές ο άνθρωπος επηρεάζει αρνητικά το περιβάλλον με διάφορες ενέργειες του και διαταράζει τις ισορροπίες του (Ξένος & Ξένου, 2005).

Περιβάλλον θεωρείται ένα σύνολο πραγμάτων, φαινομένων και ενεργειών που επεμβαίνουν σαν δραστικοί παράγοντες στη λειτουργία των βιολογικών συστημάτων και από τους οποίους εξαρτάται η ύπαρξη των ζωντανών οργανισμών (Κιλικίδης, 1997).

Στο φυσικό περιβάλλον εντάσσονται όλοι οι ζωντανοί οργανισμοί και η άβια ύλη που έχουν δημιουργηθεί με φυσικό τρόπο, δηλαδή δεν έχουν δημιουργηθεί με την βοήθεια του ανθρώπινου παράγοντα. Ο άνθρωπος και το περιβάλλον είναι δύο έννοιες συνδεδεμένες μεταξύ τους. Ο άνθρωπος επηρεάζεται καθημερινά από το περιβάλλον στο οποίο ζει, από τις κλιματολογικές συνθήκες και από τα ζωτικά ή φυτικά είδη του περιβάλλοντος. Ο άνθρωπος προσαρμόζεται στο περιβάλλον και το επηρεάζει. Μπορεί το περιβάλλον του ανθρώπου στο οποίο ζει επηρεάζει σημαντικά την υγεία του ανθρώπου. Επομένως, όταν το περιβάλλον απειλείται, ταυτόχρονα είναι σαν να απειλείται και η ζωή του ανθρώπου.

Το περιβάλλον μπορεί να διακριθεί σε δύο κατηγορίες: στο φυσικό και στο τεχνητό. Στο φυσικό περιβάλλον κατατάσσονται όλα εκείνα που βρίσκονται στη φύση ανεξάρτητα από τον άνθρωπο δηλαδή το έδαφος, η πανίδα, η χλωρίδα, το κλίμα κ.ά. Αντίθετα, στο τεχνητό περιβάλλον ανήκουν όλα εκείνα που δημιουργήθηκαν με την συμβολή του ανθρώπινου παράγοντα (Sarre, et al., 1987).

Ο άνθρωπος επιθυμεί να χρησιμοποιεί το φυσικό περιβάλλον για να καλύψει κάποιες από τις ανάγκες του. Έτσι, χρησιμοποιεί το νερό, τον αέρα και το έδαφος για διάφορες δραστηριότητές του. Με αυτόν τον τρόπο ο άνθρωπος επιδρά στο φυσικό περιβάλλον και πολλές φορές το υποβαθμίζει σε μεγάλο βαθμό.

Το 1950 επήλθε η μεγάλη οικονομική ανάπτυξη του πλανήτη. Οι επιπτώσεις της οικονομικής ανάπτυξης στο περιβάλλον είναι αισθητές μέχρι και σήμερα. Η έντονη βιομηχανοποίηση έχει μεγάλες συνέπειες στο περιβάλλον. Σήμερα, το περιβάλλον αντιμετωπίζει πολλά προβλήματα όπως το φαινόμενο του θερμοκηπίου, η τρύπα του όζοντος, η ρύπανση της ατμόσφαιρας κ.ά. (Τούντας, 2000)

2. Ρύπανση και μόλυνση του φυσικού περιβάλλοντος

Η ρύπανση του περιβάλλοντος είναι ουσιαστικά η μεταφορά βλαβερών ουσιών ή ενέργειας σε ποσότητες ικανές να προκαλέσουν καταστροφές στο περιβάλλον και να το κάνουν ακατάλληλο για τους ανθρώπους και για τους ζωντανούς οργανισμούς που αυτό διαθέτει. Υπάρχουν πολλές μορφές μόλυνσης του περιβάλλοντος η χημική, η ηχητική, η ραδιενεργή, η αισθητική, η βιολογική και η θερμική ανάλογα με τα στοιχεία που εκπέμπονται στο περιβάλλον. Το περιβάλλον επηρεάζεται από φυσικά αίτια και από ανθρωπογενή αίτια. Τα φυσικά αίτια μπορεί να είναι τα ηφαίστεια, οι πυρκαγιές κ.ά. Όμως από αυτά τα αίτια δεν

προκαλούνται μεγάλες καταστροφές γιατί η φύση φροντίζει να καθαρίζει το περιβάλλον από αυτά. Τα ανθρωπογενή αίτια θεωρούνται τα αυτοκίνητα, η βιομηχανία, η παραγωγή ενεργειών κ.ά. δηλαδή οι ενέργειες του ανθρώπου που καταστρέφουν το περιβάλλον. Οι ανθρωπογενείς καταστροφές είναι πιο δύσκολες να αντιμετωπιστούν γιατί προκαλούν μεγάλες ποσότητες ρύπων σε ένα σημείο (Κιλικίδης, 1997).

Η μόλυνση του περιβάλλοντος δεν είναι το ίδιο με την ρύπανση. Η μόλυνση είναι η μεταφορά στο περιβάλλον ιών και μικροβίων που είναι επικίνδυνα για την υγεία των ανθρώπων και των οργανισμών που υπάρχουν στο περιβάλλον είτε των ζώων είτε των φυτών (Sarre, et al., 1987).

Υπάρχουν κάποιοι πιο σημαντικοί περιβαλλοντικοί κίνδυνοι για την υγεία όπως είναι το φαινόμενο του θερμοκηπίου. Αυτό δημιουργήθηκε από τους πολλούς ρύπους που προέρχονται από τα αυτοκίνητα και από την παραγωγή ενέργειας με κάρβουνο και με πετρέλαιο. Κυρίως οι μεγάλες πόλεις είναι αυτές που ρυπαίνουν πιο πολύ το περιβάλλον με τους παραπάνω τρόπους. Το φαινόμενο του θερμοκηπίου έχει προκαλέσει αύξηση της θερμοκρασίας της γης και αν συνεχιστεί η θερμοκρασία σε ορισμένες περιοχές θα φτάσει σε τέτοια επίπεδα που θα είναι ανυπόφορη για τους ανθρώπους και για τα φυτά. Η αύξηση της θερμοκρασίας της γης με τη σειρά της προκαλεί λιώσιμο των πάγων και κατά συνέπεια άνοδο της στάθμης των θαλασσών. Με την άνοδο της θερμοκρασίας υπάρχει κίνδυνος να μειωθούν οι υδάτινοι πόροι αφού οι άνθρωποι θα χρειάζονται περισσότερο νερό για να ποτίσουν τα χωράφια τους και τις καλλιέργειές τους. Προκαλεί επίσης αλλαγή στο κλίμα της αφού έχουν μετακινηθεί οι ζώνες βροχόπτωσης από τον ισημερινό στο βορρά με αποτέλεσμα να επηρεαστεί και η αντοχή των φυτών και των καλλιεργειών. Τέλος, με το φαινόμενο του θερμοκηπίου έχει συνδεθεί και το φαινόμενο Ελ Νίνιο, δηλαδή η αύξηση της θερμοκρασίας στο κεντρικό και ανατολικό ειρηνικό ωκεανό. Γενικά η αύξηση της θερμοκρασίας στο πλανήτη επηρεάζει και την υγεία του ανθρώπου αφού επηρεάζει την λειτουργία της καρδιάς. Επηρεάζει και την φύση αφού μπορεί να προκαλέσει καταστροφές όπως πλημμύρες, κυκλώνες κ.ά.

Η μείωση του όζοντος στην ατμόσφαιρα είναι και αυτό ένα πρόβλημα που επηρεάζει την υγεία των ανθρώπων γιατί αυξάνονται οι υπεριώδεις ακτίνες που φτάνουν στη γη. Το όζον δεν αφήνει την υπεριώδη ακτινοβολία του ήλιου να φτάσει στη γη αλλά καταστρέφεται από κάποια χημικά που χρησιμοποιεί ο άνθρωπος. Έτσι, στην Ανταρκτική έχει ήδη δημιουργηθεί μία τρύπα ενώ υπάρχουν πολλές αραιώσεις του όζοντος σε πολλά σημεία. Η υπεριώδη ακτινοβολία μπορεί να προκαλέσει στον άνθρωπο εγκαύματα, προβλήματα με τα μάτια, καρκίνο του δέρματος κ.ά. Επίσης, καταστρέφει το φυτοπλαγκτόν και πολλά φυτά και επηρεάζει αρνητικά το φυσικό περιβάλλον (Τούντας, 2000).

Η ατμοσφαιρική ρύπανση είναι η ρύπανση του περιβάλλοντος από ακτινοβολία, από θόρυβο, από βλαβερές ουσίες και από μορφές ενέργειας. Η ατμοσφαιρική ρύπανση 15 επηρεάζει αρνητικά τους ανθρώπους, το φυσικό περιβάλλον και τους μικροοργανισμούς που ζουν σε αυτό.

Η ρύπανση των υδάτων είναι ένα σοβαρό πρόβλημα αφού επηρεάζει την ύδρευση, την ιχθυοκαλλιέργεια κ.ά. Τα νερά μπορεί να ρυπανθούν από μικρόβια, από χημικά και από φυσικούς παράγοντες. Μπορεί να επηρεαστούν από τα αστικά απόβλητα, από γεωργικά απόβλητα και από βιομηχανικά απόβλητα. Η ρύπανση του εδάφους επίσης είναι ένα από τα πιο σοβαρά προβλήματα που προκαλείται από τις χημικές ουσίες που χρησιμοποιούνται

στην βιομηχανία, από τα βιομηχανικά απόβλητα, από την εξόρυξη ορυκτών και μεταλλευμάτων και από τα αστικά απόβλητα.

Η ρύπανση του εδάφους είναι τοπική και διαφέρει από περιοχή σε περιοχή, ενώ οι μεγάλες πόλεις αντιμετωπίζουν πρόβλημα διάθεσης των αποβλήτων τους. Η ρύπανση του περιβάλλοντος διαφέρει ανάλογα με τον τρόπο ρύπανσης και οι παράγοντες που προκαλούν την μόλυνσή του παραμένουν για μεγάλο χρονικό διάστημα στο ίδιο σημείο αφού δεν μπορούν να μετακινηθούν με τον άνεμο ή με το νερό. Οι διάφοροι τύποι ρύπων μπορούν να φτάσουν στο έδαφος από τον αέρα, από το νερό και από τα διάφορα απόβλητα.

Τα διάφορα χημικά προϊόντα που κυκλοφορούν στην αγορά μπορεί να επηρεάσουν αρνητικά την υγεία των ανθρώπων και το φυσικό περιβάλλον. Τέλος, από τα διάφορα αστικά απόβλητα έχει επηρεαστεί και η βιοποικιλομορφία του εδάφους που αφορά την πανίδα, την χλωρίδα, τους μικροοργανισμούς και τα οικοσυστήματα (Μανιός, 2007).

3. Φυσικό περιβάλλον και τουρισμός

Οι επιδράσεις του τουρισμού στο περιβάλλον μπορεί να είναι άμεσες ή έμμεσες και μπορεί να είναι σε διάφορα επίπεδα. Σε τοπικό επίπεδο όπου δημιουργείται ανταγωνισμός στις δραστηριότητες που σχετίζονται με το φυσικό περιβάλλον. Οι ανθρώπινες συνέπειες στο περιβάλλον από την τουριστική ανάπτυξη είναι η ρύπανση της θάλασσας ή του νερού, η ηχορύπανση κ.ά. Σε περιφερειακό επίπεδο υπάρχουν καταστροφές όπως μόλυνση βιοτόπων κ.ά. Ακόμα και σε διεθνές επίπεδο μπορεί να προκληθεί ρύπανση από την παραγωγή ενέργειας και να έχει δυσμενείς επιπτώσεις σε δασικές εκτάσεις, στην αλλαγή του κλίματος κ.ά. (Κοκκώσης & Τσάρτας, 2001).

Η έντονη ανάπτυξη του τουρισμού μπορεί να έχει αρνητικές επιδράσεις στο νερό, στο έδαφος και στον αέρα.

Κάθε ξενοδοχείο δαπανά σημαντική ποσότητα νερού προκειμένου να εξυπηρετηθούν οι πελάτες του. Το κάθε ξενοδοχείο ή τουριστικό κατάλυμα που υπάρχει πρέπει να διαθέτει σε κάθε έναν τουρίστα πόσιμο νερό, νερό για να πλυθεί και νερό για να εξυπηρετήσει όλες τις ανάγκες του. Τα περισσότερα καταλύματα διαθέτουν φυτά και λουλούδια που μπορεί να δαπανήσουν σημαντικές ποσότητες νερού για να ποτιστούν. Ειδικά το καλοκαίρι που το κλίμα είναι αρκετά ξηρό για να συντηρηθούν όλα αυτά τα φυτά χρειάζονται μεγάλες ποσότητες νερού. Νερό επίσης, απαιτείται και σε ένα γήπεδο γκολφ. Το νερό που συχνά δαπανείται στα παραπάνω επηρεάζει αρνητικά τις ανάγκες που έχουν οι άνθρωποι για προσωπική χρήση. Το καλοκαίρι πολλά νησιά αντιμετωπίζουν προβλήματα με το νερό λόγω των αυξημένων ποσοτήτων νερού που χρειάζονται οι τουρίστες. Το πρόβλημα είναι εποχιακό και τα δίκτυα πολλές φορές δεν μπορούν να διαχειριστούν μια τόσο μεγάλη αύξηση του νερού σε μικρό χρονικό διάστημα. Αποτέλεσμα των παραπάνω είναι το φαινόμενο της υφαλμύρωσης κυρίως σε αμμώδης περιοχές, το οποίο δεν μπορεί να αντιστραφεί.

Προβλήματα αντιμετωπίζει και το έδαφος ειδικά στις παραθαλάσσιες περιοχές. Το φυσικό υδρογραφικό δίκτυο που μεταφέρει ιζήματα από τις ψηλότερες περιοχές στις χαμηλότερες παρεμποδίζεται και πολλές φορές δεν μεταφέρονται σε περιοχές κοντά στη θάλασσα με αποτέλεσμα να δημιουργούνται φαινόμενα διάβρωσης. Για το λόγο αυτό δημιουργούνται

πολλές φορές διάφορα τεχνικά έργα για να μην δημιουργηθεί η διάβρωση. Τα έργα αυτά συχνά προκαλούν προβλήματα στις γειτονικές περιοχές. Το φαινόμενο της διάβρωσης είναι πολύ σημαντικό περιβαλλοντικό πρόβλημα και οφείλεται κυρίως σε λάθος σχεδιασμούς εγκαταστάσεων, λιμενικών και άλλων υποδομών. Ένα άλλο σοβαρό πρόβλημα που μπορεί να δημιουργηθεί από μεγάλα έργα σε παραθαλάσσιες περιοχές είναι οι πολλές αμμοληψίες. Για να δημιουργηθούν τουριστικές υποδομές όπως λιμάνια, ξενοδοχεία και άλλα πολλές φορές απαιτούνται αμμοληψίες. Πολλές τουριστικές περιοχές αντιμετωπίζουν επίσης προβλήματα μόλυνσης από τα απορρίμματα των τουριστικών εγκαταστάσεων και των τουριστών γενικά. Οι δήμοι δεν έχουν κάποιο συγκεκριμένο σχέδιο για τα σκουπίδια με αποτέλεσμα να μαζεύονται και να μολύνουν το περιβάλλον.

Ο τουρισμός επιβαρύνει και την ατμόσφαιρα. Τα μέσα μεταφοράς που μεταφέρουν τους τουρίστες επιβαρύνουν με ρύπους την ατμόσφαιρα. Επίσης, η ατμόσφαιρα επιβαρύνεται και από τα καύσιμα για την παραγωγή ενέργειας κυρίως τις τουριστικές περιόδους (Κοκκώσης & Τσάρτας, 2001).

4. Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις του τουρισμού

Όπως όλες οι δραστηριότητες του ανθρώπου, έτσι και ο τουρισμός έχει τις θετικές αλλά και τις αρνητικές επιπτώσεις του. Οι αρνητικές επιπτώσεις του τουρισμού αφορούν κυρίως το περιβάλλον.

Οι κυριότερες μορφές μόλυνσης του περιβάλλοντος είναι (Lickorish J., Jenkins C., 2004):

- ♣ Μόλυνση των υδάτων. Τα μεγάλα ξενοδοχεία και γενικά οι τουριστικές εγκαταστάσεις πρέπει να έχουν καλό σύστημα αποχέτευσης γιατί αλλιώς μπορεί να προκληθεί μόλυνση των υπόγειων υδάτων από τα βοθρολύματα. Επίσης, αν η έξοδος του συστήματος αποχέτευσης βρίσκεται κοντά σε κάποιο ποτάμι ή ακτή και τα λύματα δεν έχουν υποστεί επεξεργασία, οι εκροές θα μολύνουν την υδάτινη περιοχή.
- ♣ Ατμοσφαιρική ρύπανση. Η ατμοσφαιρική ρύπανση αφορά την μόλυνση του αέρα λόγω της μεγάλης συγκέντρωσης αυτοκινήτων από τουρίστες σε συγκεκριμένες περιοχές.
- ♣ Ηχορύπανση. Η ηχορύπανση αφορά τον θόρυβο που δημιουργείται από την συγκέντρωση πολλών τουριστών σε διάφορα μέρη όπως αξιοθέατα, πάρκα διασκέδασης κ.λπ.
- ♣ Οπτική ρύπανση. Οι τουριστικές εγκαταστάσεις σε κάποιες περιοχές μπορεί να μη ταιριάζουν με το στυλ ή να έχουν άσχημο σχεδιασμό.
- ♣ Συνωστισμός και συμφόρηση. Οι τουριστικές περιοχές που έχουν πολύ μεγάλη ζήτηση πολλές φορές προκαλούν δυσαρέσκεια στους κατοίκους των τουριστικών περιοχών με το συνωστισμό και την συμφόρηση που επικρατεί.
- ♣ Προβλήματα χρήσης γης. Σύμφωνα με τις αρχές σωστού τουριστικού σχεδιασμού, δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για τουριστική ανάπτυξη τμήματα γης που είναι κατάλληλα για άλλες χρήσεις, όπως η 17 γεωργία, η κατασκευή κατοικιών ή χώρων αναψυχής, καθώς και περιοχές που θα έπρεπε να κηρυχθούν διατηρητέες.
- ♣ Διατάραξη της οικολογικής ισορροπίας: Διάφορα είδη οικολογικών προβλημάτων μπορεί να προκύψουν από την ανεξέλεγκτη τουριστική ανάπτυξη, όπως η υπερβολική χρήση του

ευαίσθητου φυσικού περιβάλλοντος από τους τουρίστες, η οποία ίσως καταλήξει σε οικολογική καταστροφή.

♣ Περιβαλλοντικοί κίνδυνοι. Μπορεί να προκληθούν καταστροφές όπως καθίζηση του εδάφους, πλημμύρες, μείωση της βλάστησης κ.λπ. Επίσης υπάρχει περίπτωση να καταστραφούν ή να φθαρούν αρχαιολογικοί χώροι εξ' αιτίας της μη σωστής χρήσης τους.

♣ Ακατάλληλη διάθεση αποβλήτων. Μπορεί τα σκουπίδια ή τα μπάζα στις τουριστικές περιοχές εξ' αιτίας των πολλών επισκεπτών και των πολλών δραστηριοτήτων να προκαλέσουν την ρύπανση του περιβάλλοντος.

Εκτός από τις αρνητικές επιπτώσεις του τουρισμού στο περιβάλλον, υπάρχουν και οι θετικές. Αν γίνει σωστή διαχείριση του περιβάλλοντος, τότε ο τουρισμός βοηθάει στην ανάδειξή του. Οι θετικές επιπτώσεις του τουρισμού στο περιβάλλον μπορεί να είναι (Lickorish J., Jenkins C., 2004):

♣ Διατήρηση φυσικών χώρων που είναι σημαντικοί για κάποιον λόγο. Ο τουρισμός μπορεί να γίνει η πηγή των κονδυλίων για να συντηρηθούν πάρκα, χώροι αναψυχής και τουριστικά αξιοθέατα.

♣ Προστασία αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων. Ο τουρισμός αποτελεί κίνητρο για να προστατευτούν ιστορικοί και αρχαιολογικοί χώροι και άλλα αξιοθέατα.

♣ Βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος. Ο τουρισμός προσφέρει κίνητρο για την βελτίωση του περιβάλλοντος. Επίσης, συντελεί στην αναβάθμιση του περιβάλλοντος με κάποιες τουριστικές εγκαταστάσεις.

♣ Βελτίωση της υποδομής. Λόγω του τουρισμού βελτιώνονται οι υποδομές σε αεροδρόμια, οδικά δίκτυα, συστημάτων ύδρευσης και αποχέτευσης, τηλεπικοινωνιών κ.λπ.

5. Πράσινο Τουρισμός

Πράσινο τουρισμός είναι ο τουρισμός εκείνος που αναβαθμίζει τα τοπικά πολιτιστικά στοιχεία, λειτουργεί κάτω από τον έλεγχο των τοπικών κοινωνιών, παρέχοντας απασχόληση, αλλά και διατηρώντας τα οικονομικά οφέλη εντός των τοπικών κοινωνιών (Bramwell, 1990). Συχνότερα ο όρος πράσινο τουρισμός χρησιμοποιείται για να προσελκύσει τουρίστες και αφορά την προστασία του περιβάλλοντος από τους ρύπους των ξενοδοχείων.

Σύμφωνα με τον Αγγλικό Οργανισμό Τουρισμού υπάρχουν τέσσερις κατηγορίες τουριστών που έχουν σχέση με τον πράσινο τουρισμό. Υπάρχουν οι αδρανείς τουρίστες που δεν ενδιαφέρονται για το περιβάλλον, οι περιστασιακοί τουρίστες που δείχνουν περιστασιακό ενδιαφέρον για το περιβάλλον ανάλογα με την περίπτωση, οι πράσινοι τουρίστες που λαμβάνουν υπόψη τους την πράσινη συμπεριφορά στις αποφάσεις τους και οι πρωτοπόροι ή οι σκούροι πράσινοι τουρίστες που δρουν πάντα με βάση την πράσινη συμπεριφορά (ETB, 1992).

Για όλα τα τουριστικά καταλύματα ή ξενοδοχεία που δρουν μέσα στην ελληνική επικράτεια μπορεί να υλοποιηθεί η πράξη "πράσινο τουρισμός". Η πράξη αυτή αφορά 18 την

υλοποίηση επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού από τις παραπάνω επιχειρήσεις. Στόχος του "πράσινου τουρισμού" είναι η ανάπτυξη τουριστικής συμπεριφοράς των τουριστικών επιχειρήσεων, η αναβάθμιση των τουριστικών υπηρεσιών και η δημιουργία υποδομών με οικολογική συνείδηση. Όλες οι επιχειρήσεις που θα λάβουν μέρος σε αυτό το πρόγραμμα θα μπορούν να δημιουργήσουν τουριστικές υποδομές, να βελτιώσουν τις ήδη υπάρχουσες, να βελτιώσουν την ενεργειακή αποδοτικότητα των κτιρίων, να εξοικονομήσουν ενέργεια, να διαχειριστούν τα απορρίμματα και τα ύδατα. (Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού - Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων του Τομέα Τουρισμού, 2010).

6. Πράσινα Ξενοδοχεία

Τα πράσινα ξενοδοχεία πρώτον βοηθούν τον ιδιοκτήτη να εξοικονομεί χρήματα, δεύτερον προστατεύουν το περιβάλλον χωρίς να καταστρέφουν τους φυσικούς πόρους που διαθέτει και τρίτον βοηθούν τους τουρίστες να αναπτύξουν ή να εφαρμόσουν την περιβαλλοντική τους συνείδηση.

Σε μια έρευνα που πραγματοποίησε η Green Seal διαπιστώθηκε ότι ένα ξενοδοχείο που διαθέτει 150 δωμάτια καταναλώνει όσο 1004 νοικοκυριά σε ένα χρόνο. Το γεγονός αυτό οφείλεται στο ότι τα άτομα που μένουν στο σπίτι τους καταλαβαίνουν και ελέγχουν το νερό και το ρεύμα που σπαταλούν, ενώ στα ξενοδοχεία όχι, γιατί η σπατάλη αυτών δεν έχει αντίκτυπο στην τιμή του δωματίου (Καραμέρης, 2010).

Πολλοί τουρίστες προτιμούν τα "πράσινα ξενοδοχεία" για τις διακοπές τους. Το 80% των Γερμανών δηλώνουν ότι τα υψηλά περιβαλλοντικά πρότυπα είναι πολύ σημαντικά για αυτούς όταν κανονίζουν τις διακοπές τους. Επίσης, το ένα τρίτο από τους Αμερικάνους δηλώνουν ότι είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν κάτι παραπάνω για τις διακοπές τους αρκεί να μείνουν σε ξενοδοχεία πιο φιλικά για το περιβάλλον (Protothema, 2010).

Χώρες όπως η Ελλάδα που προσελκύουν τουρίστες για το φυσικό περιβάλλον τους και τις θάλασσές τους πρέπει να τα προστατεύουν και να τα φροντίζουν. Όταν οι τουρίστες επισκέπτονται μία από αυτές τις χώρες με σκοπό να απολαύσουν την φύση, τον ήλιο, τη θάλασσα και αντί αυτών συναντούν ηχορύπανση, μόλυνση, γεμάτες και βρόμικες παραλίες, διακοπές ρεύματος και νερού, κυκλοφοριακό πρόβλημα κ.ά. απογοητεύονται. Όλα τα παραπάνω είναι αποτελέσματα του μαζικού τουρισμού που υπάρχει σε πολλές περιοχές με σπουδαία αξιοθέατα.

Γι' αυτό το λόγο δημιουργήθηκε η ανάγκη να γίνουν τα πράσινα ξενοδοχεία, τα οποία είναι φιλικά προς το περιβάλλον και δεν το καταστρέφουν αλλά το αναδεικνύουν. Ο τουρισμός εξαρτάται απόλυτα από το φυσικό περιβάλλον και γι' αυτό το λόγο είναι σημαντικό να προστατευτεί το περιβάλλον έτσι ώστε να αναδειχτεί και να προσελκύσει τουρίστες που με τη σειρά τους θα επιφέρουν κέρδη οικονομικά, κοινωνικά περιβαλλοντικά και πολιτιστικά.

7. Με ποιους τρόπους μπορούν τα ξενοδοχεία να προστατέψουν το φυσικό περιβάλλον

Τα ξενοδοχεία μπορούν με πολλούς τρόπους να συμβάλουν στην αειφόρο ανάπτυξη μιας περιοχής. Πρέπει να προσπαθήσουν να αντισταθμίσουν τις αρνητικές επιπτώσεις της τουριστικής συμπεριφοράς, ειδικά στις τοπικές κοινωνίες που δραστηριοποιούνται. Κάθε

ξενοδοχείο μπορεί να συμβάλει στην προστασία του περιβάλλοντος κάνοντας κάποια βασικά πράγματα. Με την αειφόρο ανάπτυξη τα ξενοδοχεία μπορούν να προσελκύσουν επιπλέον και τουρίστες και να συμβάλουν στην τουριστική ανάπτυξη της περιοχής. Με αυτόν τον τρόπο και η περιοχή θα έχει όφελος και οι τουρίστες θα γνωρίσουν και άλλες εμπειρίες.

Τα οφέλη από τη σωστή διαχείριση των πόρων και την προστασία του περιβάλλοντος είναι πολλά. Προστατεύουν το περιβάλλον από τη μόλυνση και τη ρύπανση και πείθουν τους πελάτες να κάνουν το ίδιο. Ο τουρισμός είναι πολύ σημαντικός για την οικονομία μιας χώρας και ειδικά για την Ελλάδα, αλλά αν δεν προστατευτεί το περιβάλλον και οι φυσικοί πόροι που διαθέτει, ο τουρισμός θα πάψει να είναι σημαντικός. Επίσης, τα οφέλη και για το ίδιο το ξενοδοχείο είναι πολλά αφού μειώνει τα λειτουργικά κόστη του, αυξάνει την αποδοτικότητά του, ικανοποιεί τους πελάτες και το προσωπικό του και μπορεί να προωθηθεί και να προσελκύσει πελάτες ως οικολογικό ξενοδοχείο αυξάνοντας τον ανταγωνισμό του.

Κάθε ξενοδοχείο για να προστατέψει όσο είναι δυνατόν το φυσικό περιβάλλον γύρω του πρέπει να κάνει μια σειρά από ενέργειες. Οι ενέργειες αυτές πρέπει να εφαρμόζονται από όλα τα μέλη του ξενοδοχείου προκειμένου να είναι αποτελεσματικές. Η όλη διαδικασία ξεκινάει από την διεύθυνση του ξενοδοχείου, η οποία θα αποφασίσει για όλες τις ενέργειες που απαιτούνται. Θα αποφασίσει για την αγορά υλικών, για την ανακύκλωση-κομποστοποίηση των προϊόντων και για την αγορά των κατάλληλων μέσων για να γίνουν αυτές. Σημαντικό ρόλο στην όλη διαδικασία έχει το προσωπικό της κουζίνας. Πρέπει να φροντίζει να αγοράζονται τα κατάλληλα προϊόντα έτσι ώστε να μειωθούν τα απόβλητα. Επίσης, πρέπει να τοποθετεί τα προϊόντα που απαιτούνται για την κομποστοποίηση στους κατάλληλους κάδους. Τα άτομα που φροντίζουν τα δωμάτια μπορούν να αντικαταστήσουν οτιδήποτε μπουκάκι μιας χρήσης με επαναχρησιμοποιούμενα μπουκάκια. Τέλος, το προσωπικό του εξωτερικού χώρου είναι υπεύθυνο για την κομποστοποίηση. Πρέπει να μαζεύει όλα τα υλικά που μπορούν να κομποστοποιηθούν στους ειδικούς κάδους και να ελέγχουν την πρόοδο της κομποστοποίησης. Αφού γίνει η κομποστοποίηση μπορεί να χρησιμοποιήσει το υλικό του κάδου για λίπασμα αντί να αγοράσει λίπασμα (Owen, et al., 2013).

8. Ανακύκλωση

Κάθε ξενοδοχείο έχει πάρα πολλά σκουπίδια και γι' αυτό το λόγο είναι σημαντική η ανακύκλωση. Η ανακύκλωση πραγματοποιείται με τη βοήθεια ειδικών κάδων ανακύκλωσης για γυαλί, για πλαστικό, για χαρτί, για αλουμίνιο και για μπαταρίες. Πρέπει να υπάρχουν ειδικοί κάδοι ανακύκλωσης μέσα στο ξενοδοχείο έτσι ώστε παροτρύνονται και οι πελάτες να ανακυκλώνουν. Τα υλικά που ανακυκλώνονται είναι τα εξής (eοan.gr):

♣ χαρτί (βιβλία, έντυπα, εφημερίδες, περιοδικά, τετραπάκ από γάλα, χαρτί περιτυλίγματος, σακούλες χάρτινες)

♣ χαρτόνι (κουτιά δημητριακών, μπισκότων, κουτιά πίτσας, χαρτοκιβώτια ηλεκτρονικών συσκευών)

♣ γυαλί (βαζάκια τροφίμων, μπουκάκια λαδιού, μπουκάκια αλκοολούχων ποτών, μπουκάκια κρασιού, μπουκάκια νερού)

- ♣ πλαστικό (κεσεδάκια από γιαούρτι και βούτυρο, μπουκάλια αναψυκτικών, μπουκάλια νερού, μπουκάλια αλκοολούχων ποτών, μπουκάλια από γάλα, μπουκάλια από σαμπουάν, πλαστικά ποτήρια/ πιάτα, σακούλες πλαστικές, πλαστικά ταψιά, πλαστικές θήκες CD/DVD, σωληνάρια οδοντόκρεμας)
- ♣ ηλεκτρονικές συσκευές (μεγάλες οικιακές συσκευές, μικρές οικιακές συσκευές, εξοπλισμός πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών, καταναλωτικά είδη, ηλεκτρικά εργαλεία, παιχνίδια και εξοπλισμός ψυχαγωγίας)
- ♣ φωτιστικά είδη (φωτιστικός εξοπλισμός, λαμπτήρες, λαμπτήρες πυρακτώσεως)
- ♣ μπαταρίες (μολύβδου – θειικού οξέως, φορητές)
- ♣ αλουμίνιο (αλουμινόχαρτο, αλουμινένια ταψάκια φαγητού, κουτάκια μπίρας, αναψυκτικών)
- ♣ λευκοσίδηρος (δοχεία ελαιολάδου, τσίγκινο δοχείο φέτας, γάλα εβαπορέ, συσκευασίες τοματοπολτού, τόνου, ζωοτροφών)
- ♣ αυτοκίνητα (παλαιά οχήματα, ελαστικά αυτοκινήτων, απόβλητα λιπαντικών ελαίων)
- ♣ κομποστοποίηση Εικόνα 1: Ανακύκλωση Πηγή: (eoan.gr)

9. Κομποστοποίηση

Ένας άλλος τρόπος για την προστασία του περιβάλλοντος είναι η κομποστοποίηση. Η κομποστοποίηση είναι η μετατροπή κάποιων κατάλληλων υλικών σε μία μάζα, η οποία 21 κάνει καλό στα φυτά. Τα υλικά που μπορούν να κομποστοποιηθούν μπορεί να είναι είτε πλούσια σε άνθρακα είτε πλούσια σε άζωτο. Η αναλογία τους πρέπει να είναι κατάλληλη για να μην υπάρχουν έντονες οσμές και για να κομποστοποιηθούν στην ώρα τους (Life, Ευρωπαϊκή κοινότητα).

Υλικά για κομποστοποίηση Πηγή: (Life, Ευρωπαϊκή κοινότητα)

Άνθρακας	Άζωτο
Φύλλα, πευκοβελόνες	Κοπριά
Άχυρο	Γρασίδι
Χαρτιά	Κατακάθια από καφέ
Πριονίδι	
Ροκανίδια	

Η κομποστοποίηση μπορεί να πραγματοποιηθεί στους κήπους των ξενοδοχείων και στη κουζίνα τους. Στον κήπο ενός ξενοδοχείου υπάρχουν πολλά υλικά που μπορεί να χρησιμοποιηθούν για κομποστοποίηση. Τέτοια υλικά είναι τα φύλλα, μικρά κλαδιά, γκαζόν, ξεραμένα φυτά κ.ά. Για να γίνει η κομποστοποίηση πρέπει όλα τα παραπάνω υλικά να συλλεχθούν από τον κηπουρό και να τοποθετηθούν στους κάδους κομποστοποίησης. Τα υλικά αυτά παραμένουν μέσα στους κάδους για περίπου 6 μήνες. Οι κάδοι αυτοί όταν αερίζονται δεν απαιτούν καμία άλλη διαδικασία για να γίνει η κομποστοποίηση. Θέλουν μόνο ανακάτεμα κάθε φορά που προστίθενται μέσα στον κάδο νέα υλικά. Όταν ο κάδος δεν

αερίζεται τότε θέλει ανακάτεμα συχνά και επίσης χρειάζεται και νερό για να μην ξεραθούν. Το νερό που πρέπει να υπάρχει πρέπει να είναι τόσο όσο να μην ξεραίνονται και να μην είναι και στεγνά τα υλικά του κάδου. Τα υλικά του κάδου πρέπει να είναι σε μεγαλύτερη θερμοκρασία από αυτή που υπάρχει έξω στο περιβάλλον. Στην αντίθετη περίπτωση πρέπει να προστεθούν υλικά όπως το γκαζόν ή το χορτάρι. Η κομποστοποίηση είναι έτοιμη όταν η σωρός έχει μειωθεί στο μισό από τον αρχικό όγκο, όταν η θερμοκρασία είναι ίδια με αυτή του περιβάλλοντος, όταν αποκτήσει σκούρο χρώμα, όταν έχει ομοιόμορφη υφή και όταν δεν έχει έντονη οσμή. Όταν η όλη διαδικασία τελειώσει τότε το περιεχόμενο του κάδου αδειάζετε στον κήπο. Το κομποστοποιημένο υλικό λειτουργεί σαν λίπασμα και είναι πολύ θρεπτικό για τα φυτά και το γκαζόν.

Όσον αφορά την κομποστοποίηση για τη κουζίνα τότε οι μάγειρες είναι αυτοί που πρέπει να συγκεντρώνουν τα απαραίτητα υλικά. Τα υλικά που μπορούν να κομποστοποιηθούν (λαχανικά και φρούτα) αποθηκεύονται σε έναν κάδο στη κουζίνα και έπειτα μετακινούνται στον αντίστοιχο κάδο της κομποστοποίησης. Η κομποστοποίηση με υλικά της κουζίνας δεν χρειάζεται νερό γιατί έχουν ήδη υγρασία και διαρκεί και αυτήν περίπου 6 μήνες. Αν κάποιος ξενοδοχείο θελήσει να κάνει κομποστοποίηση και στην κουζίνα και στον κήπο μπορεί να την κάνει στον ίδιο κάδο τοποθετώντας εκεί όλα τα υλικά (Life, Σύμπραξη Ανακύκλωσης, 2011).

Προβλήματα που μπορεί να προκύψουν από την κομποστοποίηση και πιθανές λύσεις

Προβλήματα	Πιθανές αιτίες	Αντιμετώπιση
Υγρασία και θερμότητα μόνο στο κέντρο του σωρού.	1. Πιθανόν ο σωρός σας είναι πολύ μικρός. 2. Ίσως ο καιρός είναι αρκετά ψυχρός κι επιβραδύνεται η αποσύνθεση.	Αν εργάζεστε με σωρούς φτιάξτε σωρό με μεγαλύτερο όγκο (περίπου 1 μέτρο κάθε πλευρά οπωσδήποτε). Αν χρησιμοποιείτε δοχείο δεν είναι ανάγκη να έχετε τόσο μεγάλο όγκο.
Δεν γίνεται τίποτα. Ο σωρός δεν φαίνεται να έχει θερμότητα	1. Έλλειψη αζώτου 2. Έλλειψη οξυγόνου 3. Χαμηλή υγρασία 4. Μήπως ο καιρός είναι πολύ κρύος; 5. Το κομπόστ είναι έτοιμο.	1. Σιγουρευτείτε ότι υπάρχουν αρκετές πηγές αζώτου (κοπριά, γρασίδι, υπολείμματα κουζίνας). 2. Ανακατέψτε το σωρό για να αναπνεύσει. 3. Φροντίστε να έχει επαρκή υγρασία. Ένας στεγνός σωρός δεν "δουλεύει". 4. Αν κάνει πολύ κρύο πρέπει να περιμένετε την αύξηση της θερμοκρασίας του περιβάλλοντος
Τα φύλλα και το γρασίδι δεν αποσυντίθενται.	Ανεπαρκής αερισμός ή έλλειψη υγρασίας	Αποφύγετε τις μεγάλες στοίβες από ένα είδος υλικού και μόνο. Ένα είδος μόνο του δεν διασπάται

		εύκολα. Χαλάστε αυτές τις στοίβες και αναμίξτε το σωρό σε καλύτερες αναλογίες. Κομματιάστε κάθε μεγάλο αντικείμενο που υπάρχει στο σωρό.
Βρωμάει σαν ταγκισμένο βούτυρο, ή σαν χαλασμένο αυγό, ή σαν ξυνίλα.	Δεν υπάρχει αρκετό Οξυγόνο ή ο σωρός έχει υπερβολική υγρασία ή είναι πολύ συμπιεσμένα τα υλικά.	Ανακατέψτε το σωρό για να αεριστεί καλά. Προσθέστε στεγνά υλικά. Αν μυρίζει πολύ καλύψτε και όλη την επιφάνεια του με στεγνά υλικά.
Μυρίζει σαν αμμωνία	Δεν υπάρχει Αρκετός άνθρακας.	Προσθέστε φύλλα, άχυρο, σανό, κομμάτια εφημερίδων κλπ.
Προσελκύνονται τρωκτικά, μύγες ή άλλα ζώα.	Υπάρχουν ακατάλληλα υλικά (κρέας ή λίπη), ή κάποια φαγώσιμα υλικά είναι πολύ κοντά στην επιφάνεια.	Βάλτε τα υπολείμματα της κουζίνας στο κέντρο του σωρού. Μην βάζετε ακατάλληλα υλικά στο σωρό.
Προσελκύνονται έντομα, πολύποδα, γυμνοσάλιαγκες, γαστρόποδα κλπ	Είναι φυσιολογικό, είναι μέρος της φυσικής διαδικασίας.	Δεν είναι πρόβλημα.
Εμφανίζονται κόκκινα μυρμήγκια.	Ο σωρός δεν έχει αρκετή υγρασία ή δεν έχει αρκετή θερμότητα. Ή τα υπολείμματα της κουζίνας είναι κοντά στην επιφάνεια.	Σιγουρευτείτε ότι ο σωρός σας έχει καλό μίγμα και διατηρήστε τον υγρό.

Πηγή: (Life, Ευρωπαϊκή κοινότητα)

10. Ηλιακοί συλλέκτες

Κάθε ξενοδοχείο πρέπει να έχει ζεστό νερό όλες τις ώρες για τους πελάτες του. Ο πιο οικολογικός τρόπος για να επιτευχθεί αυτό είναι με τη χρήση ηλιακών θερμοσίφωνων. Κάθε ξενοδοχείο μπορεί στην ταρατάσα του να έχει ηλιακούς συλλέκτες. Έτσι, όλο το ξενοδοχείο μπορεί να έχει ζεστό νερό χωρίς να ξοδεύεται ηλεκτρικό ρεύμα.

11. Σύστημα Εξοικονόμησης ενέργειας

Σε ένα ξενοδοχείο υπάρχει μεγάλη ενεργειακή δαπάνη από τους πελάτες της στα δωμάτια. Για να αποφευχθεί αυτό κάθε ξενοδοχείο είναι καλό να διαθέτει ένα σύστημα εξοικονόμησης ενέργειας. Αυτό το σύστημα τοποθετείται στην είσοδο του δωματίου και ενεργοποιείται με κάποιο κλειδί ή κάποια κάρτα. Με την τοποθέτηση του κλειδιού ή της κάρτας στο σύστημα αυτό ενεργοποιείται το σύστημα και ξεκινάει η παροχή ρεύματος στο δωμάτιο. Με τον ίδιο τρόπο η παροχή ρεύματος κόβεται όταν ο πελάτης φεύγει από το δωμάτιο και παίρνει μαζί του το κλειδί ή της κάρτα. Το συγκεκριμένο σύστημα είναι καλό

να διαθέτει και ένα ειδικό relay που να διακόπτει την λειτουργία του κλιματιστικού όταν ανοίγει η μπαλκονόπορτα στο δωμάτιο.

12.Αγορές

Το ξενοδοχείο πρέπει να προσέχει τις αγορές του. Πρέπει να αποφεύγει να αγοράζει ποτήρια και άλλα προϊόντα μιας χρήσης και να αγοράζει μπουκάλια που μπορούν να επιστραφούν. Πρέπει να χρησιμοποιεί επαναφορτιζόμενες μπαταρίες, να εκτυπώνει και από τις δύο πλευρές του χαρτιού, να χρησιμοποιεί επαναπληρώσιμα μελανοδοχεία εκτυπωτή κ.ά.

13.Ενεργειακές δαπάνες προσωπικού

Εκτός από τις ενεργειακές δαπάνες των πελατών στα δωμάτια είναι καλό να περιοριστούν και οι ενεργειακές δαπάνες του προσωπικού. Το προσωπικό πρέπει να εκπαιδευτεί με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να κλείνει τα φώτα, τα μηχανήματα, τους υπολογιστές, τους εκτυπωτές, τους ανεμιστήρες κ.ά. όταν δεν τα χρησιμοποιεί.

14.Κλιματιστικά

Τα κλιματιστικά που διαθέτει κάθε δωμάτιο σε ένα ξενοδοχείο πρέπει να είναι τεχνολογίας inverter και κλάσης A, έτσι ώστε να μην καταναλώνουν πολύ ρεύμα αλλά να αποδίδουν στο μέγιστο στην αρχή μέχρι το δωμάτιο να φτάσει σε μια επιθυμητή θερμοκρασία και μετά η κατανάλωση του κλιματιστικού να μειώνεται.

15.Μικρότερη κατανάλωση ενέργειας μικροσυσκευών

Επίσης, είναι σημαντικό μέσα στα δωμάτια ενός ξενοδοχείου όλες οι συσκευές να καταναλώνουν όσο το δυνατόν μικρότερη ενέργεια. Για παράδειγμα το ψυγείο πρέπει να είναι ενεργειακής κλάσης A και οι τηλεοράσεις πρέπει να είναι τύπου LED για να καταναλώνουν μικρότερη ενέργεια και να αποδίδουν πολύ.

16.Ηχομόνωση

Για να υπάρχει μικρότερη απώλεια θερμότητας από τα δωμάτια είναι καλό να έχουν τοποθετηθεί ηχομονωτικά και θερμομονωτικά κουφώματα και μπαλκονόπορτες. Με αυτόν τον τρόπο μπαίνει το φως της ημέρας μέσα στο δωμάτιο αλλά δεν υπάρχει απώλεια της θερμοκρασίας του δωματίου.

17.Λάμπες εξοικονόμησης ενέργειας

Είναι σημαντικό επίσης, όλες οι λάμπες του ξενοδοχείου να είναι τεχνολογίας LED ή λαμπτήρες φθορισμού που καταναλώνουν μέχρι και 70% λιγότερη ενέργεια και έχουν μεγάλη απόδοση και μεγάλη διάρκεια ζωής. Οι λαμπτήρες φθορισμού και οι λαμπτήρες LED

δεν βγάζουν μεγάλη θερμότητα στο χώρο και έτσι δεν απαιτούνται να δουλεύουν περισσότερη ώρα τα κλιματιστικά. Μπορεί οι λάμπες αυτές να είναι πιο ακριβές από τους πυρακτωμένους λαμπτήρες αλλά έχουν μεγαλύτερη διάρκεια ζωής και λιγότερα έξοδα κατά τη διάρκεια της ζωής τους.

18. Πετσέτες και κλινοσκεπάσματα

Επίσης είναι πολύ σημαντικό για τα ξενοδοχεία να διαχειρίζονται σωστά τις πετσέτες και τα κλινοσκεπάσματα. Μπορούν να ξεκινήσουν ένα εθελοντικό πρόγραμμα επαναχρησιμοποίησης των πετσετών και αλλαγής των κλινοσκεπασμάτων μία με δύο φορές την εβδομάδα και όχι κάθε ημέρα. Αν ένα ξενοδοχείο εφαρμόσει ένα πρόγραμμα επαναχρησιμοποίησης των πετσετών και αλλαγής των κλινοσκεπασμάτων κάθε τρεις μέρες σε ένα ξενοδοχείο που έχει δυναμικότητα 100 δωμάτια μέσα σε ένα χρόνο θα υπάρξουν πολλά οφέλη. Θα μειωθεί η κατανάλωση του νερού και η κατανάλωση διαφόρων απορρυπαντικών για το πλυντήριο. Θα μειωθούν οι απαιτήσεις για συντήρηση των πλυντηρίων και των στεγνωτήριων. Τα κλινοσκεπάσματα και οι πετσέτες δεν καταστρέφονται τόσο γρήγορα.

19. Εξοικονόμηση νερού

Μπορεί να γίνει και εξοικονόμηση του νερού σε όλες τις βρύσες του ξενοδοχείου, στα ντους, στο πλυντήριο και στην κουζίνα. Μπορεί να τοποθετηθούν συσκευές 26 εξοικονόμησης νερού ή ελέγχου ροής νερού ή μπορεί απλά να αντικατασταθούν όλες οι βρύσες με άλλες χαμηλής ροής. Με τον τρόπο αυτό ελαχιστοποιείται η κατανάλωση του νερού του ξενοδοχείου και του υγραερίου του θερμοσίφωνα (www.thetravelfoundation.org).

20. Παραδείγματα οικολογικών ξενοδοχείων

Τα τελευταία χρόνια έχουν δημιουργηθεί πολλά οικολογικά ξενοδοχεία και προσελκύουν πελάτες από όλο το κόσμο που διαθέτουν οικολογική συνείδηση. Τα ξενοδοχεία αυτά σέβονται το περιβάλλον και δεν σπαταλούν πόρους. Παρόλα αυτά προσφέρουν υψηλής ποιότητας υπηρεσίες στους πελάτες τους.

Ένα ξενοδοχείο με οικολογική συνείδηση είναι το Spirit of the Knights Boutique, το οποίο βρίσκεται στην Ελλάδα και συγκεκριμένα στη Ρόδο. Το ξενοδοχείο αυτό έχει δημιουργηθεί με ξύλο, μάρμαρο και πέτρα και σέβεται το περιβάλλον. Για την θέρμανσή του χρησιμοποιεί την ηλιακή ενέργεια και για τον φωτισμό του χαμηλά ενεργειακά συστήματα. Διαθέτει υποαλλεργικά μαξιλάρια και στρώματα, λευκά είδη από φυσικό βαμβάκι και υφάσματα και χαλιά από φυτικές ίνες.

Ένα άλλο οικολογικό ξενοδοχείο στην Ελλάδα είναι το Eleonas Agrotouristic Hotel, το οποίο βρίσκεται στην Εύβοια. Το ξενοδοχείο αυτό διαθέτει συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας, νερού, πετρελαίου και ο φωτισμός του για τους εσωτερικούς χώρους είναι χαμηλής κατανάλωσης. Φροντίζει να κάνει ανακύκλωση, να καθαρίζει με οικολογικά καθαριστικά και να προσέχει τα τρόφιμα που αγοράζει να είναι φυσικά. Επίσης, έχει το σήμα Green Key

Eco-Rating επειδή μπορεί να βοηθήσει τους τουρίστες να έρθουν σε επαφή με τη φύση και ειδικά με τα πουλιά χωρίς να τα καταστρέψουν.

Ένα άλλο οικολογικό ξενοδοχείο υπάρχει στο Λονδίνο. Το ξενοδοχείο ονομάζεται Rafayel και είναι ένα πολυτελές ξενοδοχείο. Διαθέτει θεραπείες σε σπα. Επίσης, μέσα στο χώρο του ξενοδοχείου υπάρχει ένα δάσος από μπαμπού, το οποίο δημιουργήθηκε για να απελευθερώνει 35% πιο πολύ οξυγόνο. Το συγκεκριμένο ξενοδοχείο προσφέρει στους πελάτες του ένα πιο οικολογικό τρόπο μετακίνησης χωρίς να αφήνουν άνθρακα στην ατμόσφαιρα. Έτσι προωθεί πολύ την ποδηλασία και το καγιάκ.

Στην γειτονική Ιταλία υπάρχει το ξενοδοχείο LeFay Resort, το οποίο βρίσκεται στη λίμνη Garda. Το ξενοδοχείο αυτό χρησιμοποιεί οικολογικούς τρόπους για τη θέρμανση, για τον ηλεκτρισμό και για το ζεστό νερό με τη βοήθεια μεγάλων φωτοβολταϊκών πάνελ που διαθέτει. Επίσης, διαθέτει ένα μεγάλο λέβητα βιομάζας που καταναλώνει ξύλο και όχι πετρέλαιο.

Το Hyatt At Olive 8 βρίσκεται στις ΗΠΑ και συγκεκριμένα στο Seattle. Είναι το πρώτο επικυρωμένο οικολογικό ξενοδοχείο. Το ξενοδοχείο αυτό σέβεται το περιβάλλον ελέγχοντας τη ροή του νερού και κρατώντας καθαρή την ατμόσφαιρα στα δωμάτια. Στο ξενοδοχείο βρίσκεται ένα υπόγειο παρκινγκ που περιέχει φορτιστές για ηλεκτρικά αυτοκίνητα.

Στη βόρεια Καρολίνα βρίσκεται ένα εντυπωσιακό ξενοδοχείο το Ritz-Carlton. Το ξενοδοχείο αυτό διαθέτει στον τελευταίο όροφο έναν μεγάλο κήπο που περιέχει 18.000 φυτά από βότανα μέχρι χόρτα και κυψέλες με μέλι. Τα φαγητά μαγειρεύονται με βιολογικά προϊόντα. Διαθέτει ένα σπα, στο οποίο χρησιμοποιούνται επίσης βιολογικά προϊόντα όπως φυσικές ελαφρόπετρες, βιολογικό μέλι, οργανικά φύκια κ.ά. Το ξενοδοχείο αυτό διαθέτει ποδήλατα και δωρεάν παρκινγκ σε ηλεκτρικά αυτοκίνητα.

Το Green House Hotel είναι ένα πλήρως οικολογικά ξενοδοχείο, το οποίο βρίσκεται στην Αγγλία. Τα κρεβάτια του ξενοδοχείου αυτού είναι κατασκευασμένα από φυσικά υλικά. Χρησιμοποιεί πάντα τρόφιμα βιολογικής προέλευσης. Διαθέτει ηλιακά πάνελ για παραγωγή θερμότητας και συλλέγει τα όμβρια ύδατα.

Στην Ισπανία βρίσκεται το οικολογικό ξενοδοχείο Can Mart. Το ξενοδοχείο αυτό διαθέτει πισίνα, η οποία δεν περιέχει χημικά αλλά καθαρίζεται μόνο με βιολογικά φίλτρα. Το ξενοδοχείο αυτό πραγματοποιεί ανακύκλωση σε όλα τα υλικά του. Διαθέτει επίσης, φωτοβολταϊκά πάνελ για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και ηλιακά συστήματα για την θέρμανση του νερού.

Το ξενοδοχείο Six Senses, το οποίο βρίσκεται στην Ταϊλάνδη είναι ένα οικολογικό ξενοδοχείο. Βρίσκεται σε μια περιοχή που διαθέτει πολλά φυτά και διασκορπισμένα νησιά. Ανακυκλώνει τα απόβλητα όλων των πελατών και η πισίνα περιέχει βιολογικά φίλτρα. Η κουζίνα χρησιμοποιεί μόνο βιολογικά υλικά καθώς επίσης και το σπα, το οποίο περιέχει θεραπείες χωρίς φάρμακα αλλά με φυτά.

Τέλος, το ξενοδοχείο Campi Ya Kanzi βρίσκεται στη Κένυα και είναι ένα οικολογικό ξενοδοχείο με πολλά βραβεία. Περιλαμβάνει την παρασκευή φαγητού με άνθρακα και ηλιακά πάνελ για την θέρμανση του νερού. Επίσης, το νερό της βροχής το αποθηκεύουν και το χρησιμοποιούν (Γεωργουλοπούλου, 2012).